နန့်မောက်ကန်ကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၈ - ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နန့်မောက်ကန်ကျေးရွာ၊မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

အင်းကုန်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁)နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှုလမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(စျ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊
အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ ၂၃
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခ နှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏**လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်
ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ များ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်
လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁/၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန အားအထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ကိုမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါ သည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေး ဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက် အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့်ဦးစားပေး

ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါ သည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေး လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၊ ၂၀၁၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
နန့်မောက်ကန်ကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

နန့်မောက်ကန်ကျေးရွာ သယံဇာတအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

နန့်.မောက်ကန်ကျေးရွာ ဇရပုံ
၁၀၀ ပေကျယ်လမ်း
၁၀၀ ပေကျယ်လမ်း
ရွာအုပ်စု ရုံး
ကျောင်း
ကျန်းမာရေးဌာန
ကွန်ပြူတာကွန်ရက်
ကွန်ပြူတာကွန်ရက်
ကျောင်း
ကျောင်း
ကျောင်း

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့ လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည် ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူ အညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီး နောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ် ချုပ်ရေး မှူးရုံး၊ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်း ပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေ သော အချက်များ၊(၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်း ချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင် မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များ ဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ အားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များ အနေဖြင့်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့ အစည်း များအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာ

ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် မိုးညှင်းမြို့နယ် အင်းတော်ကြီးအင်း၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ နန့်မွန်းမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူပါသည်။ နန့်မောက်ကန်ကျေးရွာသည် မြေပြန်ဖြစ်ပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ ရွာနှင့် အရှေ့ဘက်(၃)မိုင်ခန့်အကွာတွင် အင်းရေပြင်ကိုဝိုင်းရံထားသည့် တောင်တန်းရှိပါသည်။ ရွာနှင့်အနောက်ဘက်(၁)မိုင်ခန့်အကွာတွင် အင်းတော်ကြီးအင်းရေပြင်ရှိပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်(၃)မိုင်ခန့်အကွာတွင် ဟဲပုကျေးရွာရှိပြီး မြောက်ဘက်(၆)မိုင်ခန့်အကွာတွင် လုံးစန့်ကျေးရွာရှိပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် တောတောင်အင်းများရှိသဖြင့် မြေဆီဩဇာကောင်းမွန်ပါသည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ် သည်။ ရာသီဥတုမှာ မိုးရွာသွန်းမှုများပြီး တစ်ခါတစ်ရံတွင် မိုးရွာသွန်းစဉ် မိုးသီးများကျတတ်၍ စပါးများထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးရတတ်ပါသည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် လက်မ(၆၀)မှ (၈၀)ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် ထင်းမီးသွေးရရှိနိုင်မှုနည်းပြီး လက်လှမ်းမမှီပါ။ သဘာဝပေါက်ပင်အနေဖြင့် ကျွန်း၊ ဝါး၊ အင်ကြင်းနှင့် သစ်အမျိုးမျိုးစသည်တို့ရှိသော်လည်း တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာပါသဖြင့် လက်လှမ်းမီမှုနည်းပါးပါသည်။ သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင်များအနေဖြင့် ဆင်တုန်းမန္တယ်၊ သက်ရင်းကြီးမြစ်၊ ဝံအူမြစ်၊ တောလျှောက်မြစ်စသည်တို့ အလုံအလောက်ထွက်ရှိသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ရန် ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာအားနည်းနေကြပါသည်။ တောင်သူများသည် ဆည်၊ ချောင်းမရှိသဖြင့် မိုးရေခံဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့်သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းပါပါသည်။ လယ်မြေ (၂၈၃၂)ဧကရှိပြီး စပါး၊ မြေပဲ၊ ပဲငပိကို သီးထပ်သီးညှပ်အဖြစ် တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၃၉၅)စုနှင့် ကျား(၁၀၇၂)၊မ(၁၀၆၅)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၂၁၃၇)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၅)ဦးနှုန်းရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏စံနှုန်းဖြစ်သော တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှဦးရေ တိုးပွားနှုန်း(၅)ယောက်နှုန်းအတိုင်းသာဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကချင်၊ ဗမာ၊ ရှမ်းလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ (၆၀.၇၃)%ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိအမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားအလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေထက် (၀.၀၉) %ပိုများနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏ အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၁၂ %)သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအဆင့် အဖြစ်ခံယူကြပြီး(၄%)သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၂၈ %)သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟုပြောနိုင်ပါသည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြားလယ်သမားအိမ်ထောင်စုများမှာ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်နှင့် ပွင့်လင်းရာသီများတွင် နီးစပ်ရာ ကျောက်မှော်၊ ရွှေမှော်များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေချေးငှားသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့မှာလည်း ငွေရေးကြေးရေးအသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် အလယ်အလတ်အဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သောလယ်သမား၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေး

လုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၁၂%)အထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်အဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက်လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ရွှေတွင်း၊ ကျောက်တွင်း၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏(၆၈.၁၇%) ဖြစ်သော(၂၇၀)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ (၃၀%) မှာ သူတပါးထံမှချေးငှားပြီး နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ (၃၀%) မှာ သူတစ်ပါးထံမှ (၃)လခန်းမချေးငှားဘဲစားသုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ (၄%) မှာ (၃)လမှ (၅)လခန့်၊ (၇)အိမ်ထောင်မှာ(၆)လမှ(၁၂)လအကြား ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင်တွေ့ဆုံခဲ့သောအိမ်ထောင်စုအားလုံး သည် အကြွေးငွေ ၂၀၀၀၀/-ကျပ်မှ တစ်သိန်းကျပ်အထိတင်ရှိနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို(၆၀)နှင့်အထက် (၂)ဦးရှိပါသည်။ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု (၁၅)အိမ်ထောင်စု၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစုများသည့် မုဆိုးဖိုအိမ်ထောင်စု(၃)အိမ်ထောင်စုနှင့် အခြားဒေသသို့သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု (၂)အိမ်ထောင်စုရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိခိုက်လွယ်သည့်အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီးဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည်လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သည့်ရောဂါများ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ်တို့ရှိသည်။ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုတွင် အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်းနှင့် လုပ်အားခနည်းခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုအသင့်အတင့်ရှိ သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်း ရွာသားအများစုသည် သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးအများစုမှာလည်း ကျန်းမာကြသည်။ ငှက်ဖျား၊ တီဘီ၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုးတို့သည် ပျံနှံမှုနှင့် ဖြစ်ပွားမှုမြင့်သည် ငှက်ဖျားရောဂါမှာ ခြင်များပေါက်ပွားမှုအဆမတန်များသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ နေ့စဉ်စားသုံးနေရသောအစားအစာများ သန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း၊ ဖော်မလင်းအသုံးပြုထားသော အသား၊ ငါး အစို၊ အခြောက်များကို စားသုံးနေကြရခြင်း၊ ဟင်းချိုမှုန့်၊ ကြက်သားမှုန့်များကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ ဆင်းရဲသားများကျန်းမာရေး ဗဟုသုတနည်းခြင်းတို့ကြောင့် သွေးတိုးရောဂါ၊ ဆီးချို၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါတို့မှာအဖြစ်များသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်ကြပြီး (၁၀)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့်အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်တို့နှင့်လည်းလက်လှမ်းမှီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်ရေတွင်း၊ လက်နှိပ်တံကင်၊ မော်တာတုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြပြီး သောက်သုံးရန်သင့်တော်သောကြောင့် ရေလုံလောက်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်တန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊အဖတ်၊အတွက် တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့် များပြားသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကိုရွာတွင်းရှိ အခြေခံပညာမူလတန်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများမှာနိမ့်ကျနေဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်၊လူရွယ် များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမာန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်ရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုသတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာအတွင်းလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းလေ့မရှိခြင်း၊ အနည်းအကျဉ်းပါသော အခါတွင်လည်း အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်သော ရာထူးနေရာပေးလေ့မရှိခြင်း၊ အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများမှ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား၊ အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှုတူသော်လည်း လုပ်အားခ တွင် တန်းတူမရရှိခြင်းတို့ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရသည့်။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်၊ ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ အသိအမြင်အားနည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညတတ်မြောက်မှု မူလတန်းပြီးဆုံးသူ၊ အလယ်တန်းပြီးဆုံးသူဦ အထက်တန်းပညာရေးဆွဲသူအရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင် အမျိုးသမီးဦးရေကများပြီး၊ အမျိုးသားဦးရေကနည်းနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ဤအရေအတွက်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပညာသင်ကြားမှုတွင် အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများနှင့်တန်းတူခံစားခွင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အမျိုးသမီးများပိုများနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ သားယောကျ်ားလေးများမှာ မိသားစု ဝင်ငွေအတွက်ကါင်းဆင်းလုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့် ပညာပြီးဆုံးအောင်မသင်နိုင်ကြ ပါ။

သို့သော်ကျေးရွာတွင်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများကလုပ်အားပို လုပ်ကိုင်နိုင်ကြ၍ ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူအမျတိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ

အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား- မတန်းတူမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား- မတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၈)ဖွဲ့ရှိသည်။ ၎င်းတို့အနက် စီးပွားရေးကိုအခြေခံသောအဖွဲ့(၂)ဖွဲ့၊ လူမှုရေးကိုအခြေခံသောအဖွဲ့(၄)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးကိုအခြေခံသောအဖွဲ့(၂)ဖွဲ့ရှိသည်။ ၎င်းအဖွဲ့ဝင်အဖရအတွက်ကိုလေ့လာကြည့်ရာတွင် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့နှင့်မူဝါဒအရဖွဲ့စည်းထားသော အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှလွဲ၍ ကျန်အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ခွင့်လုံးဝမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်းလုံးဝချိတ်ဆက်မှုမရှိကြပါ။ ဦးဆောင်မှုစွမ်းရည်လည်းအားနည်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုမှတ်တမ်းနှင့် စာရင်းဇယားစနစ်တကျရေးသွင်းမှု၊ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းမှု၊ အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်းချိတ်ဆက်မှု စသည့်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုများတိုးတက်ကောင်းမွန်မည်ဖြစ်သည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံမှာ စပါး၊ မြေပဲ၊ ပဲငပိတို့ကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုး စပါးစိုက်ဧက(၂၈၃၂)ဧကရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် မြေပဲ(၁၀၀)ဧက၊ ပဲငပိ (၅၀)ဧက ကိုတပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၈၅)တင်း၊ မြေပဲ(၆၀)တင်းနှင့်ပဲငပိ(၈)တင်းနှုန်းတို့ထွက်ရှိကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်။ တောင်သူလယ်သမား အများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိကာကုန်ကျစရိတ်တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်မြင့်မားကြသည်။ တစ်ချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်

ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကိုကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင်ကျဲပက်စနစ်ကို သုံးကြသည်။ မိုးရေခံဖြင့်သာစိုက်ပျိုးသောကြောင့် တစ်ခါတစ်ရန်မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ မြေပဲ၊ ပဲငပိစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကိုပိုမိုတွေ့ရ တတ်ပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးတစ်ချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ့်နှင်းရေးနည်းစနစ်ကိုလိုလားနေကြ သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ(၃၇၃)အိမ်ထောင်စုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အနေဖြင့် မွေးမြူကြသည်။ ခိုင်းနွား(၁၉၁၈၀ကောင်၊ မြင်း(၁)ကောင်၊ ကျွဲ(၁၃၉၉) ကောင်၊ ဝက်(၁၀၅၇)ကောင်၊ ကြက်(၂၃၈၈)ကောင်၊ ဘဲ(၈၁)ကောင်သာ မွေးမြူကြ သည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သောတိရိစ္ဆာန်ရောဂါများအထူးသဖြင့် ကြက်လည် လိမ်ရောဂါအဖြစ်များပြီး သေဆုံးပျက်စီးမှုရှိတတ်သည်။ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှရရှိနိုင်သော်လည်ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှု ကြောင့် လွမ်းခြဲ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ အဟန့်အတား များအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တည်ထောင်၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်ချေးငွေကိုအလွယ်တကူမရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများ ထံမှ ချေးငှားလျင်လည်းအတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန်ရေ မြေနေရာ အဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ စျေးရောင်း၊ နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများတို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းများမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုး အစား အလိုက် တွက်ချေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အတင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ် လက်စားအလုပ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်လုပ်ကိုင် မှုများပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ချေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေး ရွာစီးပွားတိုးတက်ရန် အလားလာကောင်းတရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပေါ်တွင်အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းများရှိကြသည်။

အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်းဝပ်လျှော့စသည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် ငွေကြေးအခက်ခဲများကြောင့် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အတွေ့အထိနည်းပါးကြသည်။လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်ကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် ငွေကြေး တတ်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ငွေကြေးအဆင်ပြေသောမိသားစုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေအကုန်အကျခံကာပို့လွတ်သင်ကြားကြ သည်။

(ဃ) **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု**

ကျေးရွာတွင် ဓာတ်မြေဩဇာအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းနှင့် မှားယွင်းမှုကြောင့်လည်း မြေဆီဩဇာအန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်ပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ့်နှင်းရေးစနစ်အစားဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဘူးခွံများကိုစနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမျှမြင့်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။ ရေအရင်းအမြစ်အနေ ဖြင့်လည်း လုံလောက်မှုရှိပြီးရေအရည်အသွေးမှာလည်း သောက်သုံးရန်သင့်သော အနေအထားတွင်ရှိသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များ၊ ငါးမျိုးကွဲများနှင့် အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ အနေဖြင့်လည်း ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းပြီး ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု၊ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှုများ သောကြောင့် တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာပြီး အန္တရာယ်ရှိမှုအားကောင်းသည်။

ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ တောင်ဘက် ဟဲပုကျေးရွာသို့ အကွာအဝေးမိုင် (၂)မိုင်)၊ မြောက်ဘက်လုံးစန့်ကျေးရွာသို့ အကွာအဝေး(၅)မိုင်ခန့်အရှည်ရှိပြီး မြေသားလမ်းအဖြစ်ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ ယနေ့တိုင်အသုံးပြုနေရဆဲဖြစ်သည်။ မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီတွင်သွားလာရမလွယ်ကူချေ။ ကျေးရွာတွင်တံတားမှာ(၃၁)စင်းရှိသည်။ တံတားမှာ သစ်သားဘောင်၊ သစ်သားခင်း၊ အရှည်(၁၈)ပေ၊ အကျယ်(၉)ပေ၊

အမြင့်(၆)ပေအရွယ်အစားရှိသည်။ လက်ရှိအခြေအနေအရအသုံးပြု၍ရသည်ဟုဆိုနိုင်သော်လည်းပြုပြင်ရန်လိုအပ်နေပါသည်။

လက်ရှိကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသီးသန့်တစ်ကျောင်းနှင့် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းစီရှိပါသည်။ ကျောင်း၏အရွယ်အစားမှာ အလျား(၂၁၀)ပေ၊ အနံ(၂၆)ပေ၊ အမြင့်(၁၈)ပေ၊ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံတက်၊ တမံတလင်းခင်းအဆောင်ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင်လုံလောက်မှုရှိသောလည်း ကျောင်းခြံစည်းရိုးဆောက်လုပ်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ၊ သောက်ရေသင်ထောက်ကူပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမအရေအတွက်မှာ ကျား(၃)ဦး၊ မ(၉)ဦး၊ ပေါင်း(၁၂)ဦးရှိပါသည်။ အားကစားပစ္စည်းလုံလောပ်မှုမရှိကြပါ။ မိဘဆရာအသင်း၏စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းပြီးတက်ကြွလှုပ်ရှားမှုအားနည်းသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသည်။ ကျန်းမာရေးမှူး(၁)ယောက်၊ သားဖွားဆရာမ(၂)ယောက်၊ အရံသားဖွဲ့(၁)ယောက်ရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု၊ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအအသင့်အတင့်ရှိ၍

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၅ ကျပ်တိုး၊တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာရှိ ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ငွေ၊စပါး တို့ကိုလည်း ချေးယူကြသည်။ငွေများချေးယူရာတွင် အတိုးနှုန်း ၃၀%မှ၅၀% ထိချေးယူကြရသည်။စပါးကိုချေးယူရာတွင် တစ်တင်းအတိုးနှုန်းမှာ တစ်ခွဲနှင့်တစ်တင်းပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ(ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး ၊ပညာရေး)တို့အတွက် ချေးယူကြပြီး အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူမှု ပိုမိုများပြားပြီး ချေးငွေလိုအပ်ချက် မြင့်မားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ကျေးရွာ

တွင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုအားလုံးမှာ အကြွေးတင်ရှိခြင်းများရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းသီးသတ့်ကျောင်း တစ်ကျောင်းနှင့် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းစီရှိပါသည်။ ကျောင်း၏အရွယ်အစားမှာ အလျား ၂၁၀ ပေ၊ အနံ ၂၆၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၈ ပေ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံတက်၊ ကွန်ကရစ်ခင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားလျှက်ရှိသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး စာမတတ်သူ(၄၁)ဦး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေး(၆၅)ဦးရှိပါသည်။ အခြေခံပညာတတ်မြောက်မှု မူလတန်းပြီးဆုံးသူ၊ အလယ်တန်းပြီးဆုံးသူ၊ အထက်တန်းပညာပြီးဆုံးသူအရေအတွက်ကိုလေ့လာရာတွင် အမျိုးသမီးဦးရေကများပြီး၊ အမျိုးသားအရေအတွက်နည်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ဤအရေအတွက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်ပညာသင်ကြားမှုတွင်အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူခံစားခွင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အမျိုးသမီးများ ပိုများနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။သားယောကျ်ားလေးများမှာမိသားစုဝင်ငွေအတွက်ကွင်းဆင်းလုပ်ကိုင်ကြရသောကြောင့်ပညာပြီးဆုံးအောင်မသင်နိုင်ကြပါ။ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမအရေအတွက် မှာ အစိုးရခန့်ကျား(၃)ဦး၊ မ(၉)ဦး၊ စုစုပေါင်း(၁၂)ဦးရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ အင်အားလုံလောက်မှုမရှိပါ။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှူး(၁)ယောက်၊ သားဖွားဆရာမ(၂)ယောက်၊ အရံသားဖွား(၁)ယောက်ရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအသင့်အတင့်ရှိ၍ ကျန်းမာရေးပညာပေးလုံလောက်မှုမရှိပါ။

သောက်ရေအတွက် အဝီစိတွင်း၊ လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး လူလောက်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်ယင်လုံအိမ်သာ ကိုဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု များနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများအတွက် အသုံးပြုရန်လွယ်ကူ သည်။ သန့်ရှင်းမှုနည်းပါသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် နေရာများသီးသန့်အနေဖြင့် မရှိပါ။ အားကစားနှင့် အားကစားပစ္စည်းများတွင်လည်း လက်လှမ်းမီမှုနည်းပြီး ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ ဘောလုံးအနည်းငယ်ကစားကြသည်။ အားကစားပစ္စည်းပြည့်စုံမှုမရှိ ကြပါ။ ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ရိုးရာပွဲများထိန်းသိမ်းမှုလည်းအားနည်းနေကြ ပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက်မှာ အဓိကလိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ လူငယ်တိုင်းလိုလိုအင်တာနက်အသုံးပြုကြသော်လည်း ဖေစ့်ဘုတ်၊ ဗိုင်ဘာတို့ကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြုကြပြီး အရေးကြီးသော စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမျူရေး သတင်းတို့တွင် လေ့လာမှုအားနည်းနေသေးသည်။ အင်တာနက်၊ ဝက်ဆိုဒ်များ ဝင်ရောက်လေ့လာရန်လည်း ဗဟုသုတနည်းနေသေးသည်။ သူတို့သည်ကျေးရွာရှိလူမှု ရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် (၉)မိုင်အရှည်ရှိကျောက်ချောလမ်းကို န-တ-လ ဘဏ္ဍာရန်ပုံ ငွေမှခင်းပေးခဲ့သည်။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီး၊ ဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြုမောင်းနှင်ကြသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေ ဖြင့် စက်လှေ(၃)စီး၊ လှေသမ္ဘာန်(၅၄)စီး၊ စက်ဘီး(၁၉၅)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်

(၃၄၁)စီး၊ သုံးဘီး/ထော်လာကျီ(၁၇)စီး၊ ကား(၂၈)စီး၊ နွားလှည်း(၂၈၁)စီးရှိပြီး အများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သွားလာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်ကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအားလုံးတွင်(၆၉)အိမ်ခန့်သည် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ အိမ်တိုင်းနည်းပါး မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး တယ်လီဖုန်း(၇၆၉)လုံး၊ ရေဒီယို(၆၃)လုံး၊ တီဗီ(၁၉၆)လုံးနှင့် ဂြိုလ်တုစလောင်း(၁၃၇)ခုရှိသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှုများမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ လူငယ်များအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်အခြေအနေအထိရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာရာအိမ်မှူးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှလည်း ထိရောက်စွာအရေးယူနိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ကြပေ။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သောသတင်းအချက်အလက်များကို လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကိုချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းများသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းစသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာစေရေးအတွက် အထောက်ကူပြုနေသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၀.၇၃% မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက် မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘူယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်းအလွယ်တကူလက်လှမ်းမီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း နန့်မွန်းဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီးဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် အသင့်အတင့်အဆင့်တွင်ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး၊ မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များကိုအလွယ်တကူသယ်ယူ ပို့ဆောင်နိုင်ကြသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများစိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာသည် နန့်မွန်း၊ ဟိုပင်၊ မိုးညှင်းမြို့များသို့ ကွန်ကရစ်လမ်း၊ ကတ္တရာလမ်းတို့ဖြင့် ဆိုင်ကယ်၊ ကားများကူးသန်းသွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များအချိန်မီ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့် ကြက်၊ဝက်၊နွားတို့ကို တိုးချဲ့မွေးမြူနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းတရပ်ဖြစ်သည်။မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ

လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတများထွက်ရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

မိုးရေခံ၊ ချောင်းရေဖြင့်စိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်ရေလျှောင်တမံ၊ ရေသွယ်မြောင်းတိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မည့် စိုက်ကေတိုးတက်လာစေရန်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြေဆီဩဇာများ ခမ်းခြောက်၍ သဘာဝမြေဩဇာနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာကိုအသုံးပြုကြရပါသည်။

မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များရရှိရန် လိုအပ်သည်။ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ချေးငွေနှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများရှိပြီး ပုံစံ(၇) ရ လယ်စား များသာ ငွေကြေးအချိန်မှီရရှိပြီး (oss) စားများသည် စိုက်ချိန်မမှီ၍ အခက်အခဲရှိပါ သည်။ထုတ်ချေးငွေနှင့် လယ်ယာသုံးကုန်ကြေငွေမှာမညီမျှသဖြင့် လယ်သမားများ အခက်ကြုံနေရပါသည်။သွင်းအားစုစျေးကွက်မှာ စျေးနှုန်းမြင့်မားသောကြောင့် လုံလောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပါ။ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်တွင် စပါး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်းမရှိပဲချေးငွေ လိုအပ် သော အိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွားရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ် ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ ပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်ကုန်ကြမ်း၊တတ်သိပညာအထိအတွေ့တို့အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါ အတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

(က-၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်းအလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(က-၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေး မှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။

(က-၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန်အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် နှမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာတောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။နည်းပညာအသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားများ နှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သမဝါယမ အသင်းဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ရွာတွင် အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့်ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမ အသင်းဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ရွာတွင် မြစိမ်းရောင်ငွေစုချေး ကို လည်း ရရှိရေးအတွက် ကျေးလက်ဦးစီးကိုတင်ပြတောင်းဆို ပါမည်။

(ဂ-၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တို့ချဲ့ဆောင်ရွက်သွားပြီ။အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည့် အရင်းအနှီးငွေများရရှိ

ပါကစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။အလားတူပင် ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။သင်တန်းတက် ထားသူများက တဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသောနည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှုတိုး တက်စေမည်။

(ဂ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ဇာထိုး၊ပန်းထိုး၊ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန်စီစဉ်ပေးမည်။ထိုသင်တန်း သားများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်ချိတ် ဆက်ပေးမည်။

(ဂ-၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာ ရပ်အလိုက်ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသောဆရာ/မခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက် သွားမည်။

(ဂ-၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အဦများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေး အတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်

ရန်တိုက်တွင်လည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွင်လည်း တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ကျေးရွာ သူမှာအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းအားပေးဆောင် ရွက်မည်။ ချေးငွေအစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။သို့သော် ၄င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ဈေးကွက်၊သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊လက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ကျွန်မတို့ကျေးရွာမှအသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါအဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြု အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်းရှိရပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ်သဘောထား နားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလ ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်းဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရယ်ကဲ့သို့ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလိုပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(functional classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classification) သည် စီမံချက်ကို

အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကိုခွဲခြားသိရှိစေရန်အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း(Function classification) ဝန်ကြီးဌာနများ ၊ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသောလုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကိုသိရှိစေနိုင်သည်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှတ်းချက်များသို့ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ ကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိ ရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး ကော်မတီအသီးသီး အား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေးကောင်း မွန်တိုးတက်ရန်တာဝန် ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း**

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ်ပူးပေါင်း ရန်လို ပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ် ပါသည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်း သည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှု အရည် အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။လယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်မြို့နယ်
ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) **ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းအများ**

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါ ခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစား များအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

-ဆောက်လုပ်ရေး၊ကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက်ကန်ထရိုက်များ

-စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့်အဖွဲ့များ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊လူထုအဖွဲ့အစည်းများ ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကတာဝန်ပေးအပ်ထားသော အဖွဲ့ခွဲ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ဤ ကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ**

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်း သွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏတို့ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘ ဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ **စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါသည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့ သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာ အတွင်း ရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်း ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး ပါမည်။၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လလပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့ က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံ ကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။(၃)လပတ် ကုန်ဆုံး ချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီ ရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင် ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

-စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ

-အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့်ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ

-ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု(မူလ လျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ရန်)

-(၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊

-ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊

-ငွေကြေး စုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြု နည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံစာ ပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ၂-၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ**

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်တို့ ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

-ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ၊သတင်းမီဒီယာများဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) **နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ**

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၂	၁	– ရွာအဝင်လမ်းကွန်ကရစ်ကာတုံးဖြင့်သဲကျောက်လမ်းခင်းခြင်း - ရွာချင်းဆက်လမ်းခင်းခြင်း - ရေပြွန် (၂)ခုဆောက် လုပ် ခြင်း။	ကျေးလက် ဦးစီး
ပညာရေး					
စာသင်ကျောင်း	၂။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေ သည့် ကျောင်းအဖြစ် ဖန်တီး တည်ဆောက်ခြင်း၊	၇၂	၂	–အရိပ်ရကစားကွင်းနေရာနှင့် ဆီးဆောဒန်း၊ ဘားဒန်း စသည် ဖြင့် စီမံထားရှိခြင်း၊ –ပုံစံဝင်သောကျောင်းဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊	

စိုက်ပျိုးရေး					
	၃။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၇၂	၃	- စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများလုံ လောက်စွာရရှိနိုင်ရေး၊ - လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ များစျေးနှုန်းသက်သာ စွာဖြင့်ဌားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး၊	-
ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
ချေးငွေ	၄။ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊	၆၈	၄	– ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ပြင်ပ ငွေကြေး အဖွဲ့အစည်း များနှင့်အကျိုးတူ စီးပွား ရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ - ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှအတိုးနှုန်းသက်သာသော အ ရင်းအနှီးဆိုင်ရာချေးငွေများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	၆။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ ပြန့်ပွါးလာရေး	၅၄	၁	- သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊ - အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး ပေးခြင်း၊	

စီမံအုပ်ချုပ်မှု စနစ်	၇။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း	၅၀	၆	- ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်း၊ - ငွေစာရင်းသင်တန်း၊ - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသဘောတရားရေးရာသင်တန်း၊	–
မွေးမြူရေး	၈။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၄	၇	– မွေးမြူရေးချေးငွေများပိုမိုရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ – ခေတ်မီမွေးမြူရေးစနစ် များ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ – မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြ ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုး တက် ကောင်း မွန် အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၁	——	——	——	——	——
ကျောင်းဆရာဆရာမဝန်ထမ်းအိမ်ယာရရှိရ န်	၂	——	——	——	——	——
(အလက)ကျောင်းခွဲခြံဝန်းရရှိရန်	၃	——	——	——	——	——
ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၄	——	——	——	——	——
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဆည်မြောင်းရရှိရန်	၅	——	——	——	——	——
အလကကျောင်းခွဲအဝီစိတွင်းရရန်	၆	——	——	——	——	——
မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇		——	——	——	
ကျေးရွာတွင်မီးသတ်ရုံးရရှိရန်	၈		——	——	——	
လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုး တက် ကောင်း မွန် အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၉	——	——	——	——	
ကျောင်းဆရာဆရာမဝန်ထမ်းအိမ်ယာရရှိရ န်	၁၀		——	——	——	

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဧယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုး တက် ကောင်း မွန် အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကျောင်းဆရာဆရာမဝန်ထမ်းအိမ်ယာရရှိရန်			√		
၃	(အလက)ကျောင်းခွဲခြံဝန်းရရှိရန်			√		
၄	ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၅	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဆည်မြောင်းရရှိရန်				√	
၆	အလကကျောင်းခွဲအဝီစိတွင်းရရန်				√	
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၈	ကျေးရွာတွင်မီးသတ်ရုံးရရှိရန်			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ြ ြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင် ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း

အထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်**ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှု ဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုး အစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ

  ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊

  ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုး တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့် ဝင်လိုသူ များထံမှအလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်

ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်း လဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၈	၁၉	၃၇	၁.၇၃%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၈၀	၇၂	၁၅၂	၇.၁၁%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉၂	၉၀	၁၈၂	၈.၅၁%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၁၇၈	၁၅၃	၃၃၁	၁၅.၄၀%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၆၄၈	၆၅၀	၁၂၉၈	၆၀.၇၃%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၅၆	၈၁	၁၃၇	၆.၄၁%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၁၀၇၂**	**၁၀၆၅**	**၂၁၃၇**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၃၉၅		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၃၉၅)မှ လူဦးရေပေါင်း (၂၁၃၇)ဦးရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ(၅)ဦးရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော တစ်အိမ်ထောင်ပျဉ်းမျှ လူဦးရေတိုးပွားမှု(၅)ယောက်နှုန်းရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေမှာ (၁၂၉၈)ဦးရှိ သဖြင့် အသင့်အတင့် ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။အမျိုးသားအလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ အမျိုးသမီးဦးရေ အောက်(၂)ဦး(၀.၀၉)ရာခိုင်နှုန်းလျော့နေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ တစ်နှစ်အောက်လူဦးရေ မှာ (၃၇)ဦးရှိသဖြင့် လူဦးရေမွေးဖွားနှုန်းအသင့်အတင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၉၉		၁၂၁		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၁၁		၁၀		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁		၁		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁		၁	၂	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁		၄	ဆန်စက်လုပ်ငန်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄		-	၄	လက်သမား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁	၁	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅		၅	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၅%		-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂	၁%		-	
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၂	၁%	-	၂၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄၈			၄	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			၁	
	စုစုပေါင်း	၃၉၅	-			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းရှိ ၃၀%သာ အိမ်ထောင်စုမှာ ရာသီအလိုက်ကျပန်း အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်နေရသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီး လက်မှုပညာ တတ်ကျွမ်းမှု နည်းပါးသဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ရုန်းကန်နေရသော အခြေအနေရှိကြောင်း လေ့ လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	အလုပ်ပေါ်မူတည်၍ပြောင်းလဲရှိ
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၃	ငါးလုပ်ငန်း – ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပို၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	–	–	–	–	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၅၀၀	နေ့စားခနည်း သည့်အပြင် ပုံမှန်အလုပ်မရှိကြပါ
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	–	–	–	–	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	ပုံမှန်မရှိပါ
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	–	–	–	–	
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	–	–	–	–	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	–	–	–	–	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	–	–	–	–	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိသော အလုပ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သား အများစုဖြစ်၍ နေ့စားရရှိသော တစ်ရက်နှုန်းထားမှာ အမျိုးသားများတွင် ငါးထောင်ကျပ်မှ အနည်းဆုံး သုံးထောင် ရရှိ၍ အမျိုးသမီးများတွင် နေ့စား သုံးထောင်ရရှိပြီး လက်သမား၊ ပန်းရံနှင့်အခြားလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားခ သုံးထောင်ရရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရှင်းမြစ် (ရေရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၈၃၂.၅	သင့်	မရ	
ယာမြေ /တောင်ယာ	၃၄	သင့်	မရ	
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၇.၅			
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၃၆.၅	သင့်	မရ	
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၃.၅	သင့်	မရ	
ရွှေပြောင်းတောင်ယာပြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	၃၃၄.၅	သင့်	မရ	
စုစုပေါင်း	၄၂၄၈.၅			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်မြေအများစုသည် ချောင်းရေကို အားထားနေရပြီး စိမ့် စမ်းရေ၊မိုးရေတို့ကို အသုံးပြုသော လယ်မြေများလည်းရှိ၊မြေဆီ အရည်သွေးအသင့် အတင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား ရင်းမြစ်များ	သင့်	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ် ဝါး၊သစ်၊သက်ကယ်၊အိမ်ဆိုက်ထင်း		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အသင့်သင့်ရှိသော်လည်း တဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာပါသည်။နွားစာအတွက် လယ်ကွင်းများမှ ရရှိပြီး ဆေးဖက်ဝင် အပင်များကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅ဧက အထက်	၅ဧက၁၂ဧက ကြား	၂ဧက ၅ဧက ကြား	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	နံကပ်၊တိုက်	ပျဉ်ထောင်၊သွပ် မိုး	သွပ်မိုး၊ထရံ	သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးအိမ်
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ဝက်၊ကား၊ နွား၊ဆင်	ဝက်၊နွား	နွား	
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု				
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း				
အိမ်ထောင်စု -၃၉၅	၁၃ (၄%)	၁၁၂(၂၈ %)	၂၂၂(၅၆ %)	၄၈ (၁၂ %)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလယ် လတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ နည်းပါးပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု များပြားသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၁၆	၃.၅%	
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၇	၉.၅%	

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုမရှိသော အိမ်ထောင်စု အများစု မှာ လက်လုပ် လက်စား ကျပန်း အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈)ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၁	၁	၂
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၁၅		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၃		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၂		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ မရှိ၊မသန် စွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ဆင်းရဲပြီး မိသားစုဦးရေများသော မုဆိုးဖို၊မုဆိုးမနှင့် အခြားဒေသသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေရသော မိသားစုများမရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	ကျပန်းလုပ်သားများတွင် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုနိမ့်
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအသင့်သင့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေရှိမှု အသင့်သင့်ရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ချောင်းကြီးများမရှိသဖြင့်ရေကြီး မှုနိမ့်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	လတ်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့်	မြေပြင်ဖြစ်သဖြင့် မြေပြိုခြင်း၊မြေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			ဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်းမရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	စည်းကမ်းမဲ့ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း ကြောင့်သစ်တောပြုန်း
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	လတ်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့်	ဝက်များတွင် ဝက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားခဲ့
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေပြန့်ဖြစ်သဖြင့် မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းခြင်း များမရှိပါ။သဘာဝ သစ်တောများအား စည်းကမ်းမဲ့သစ်ခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တော ပြုန်းတီးမှုမြင့်တက် လျှက်ရှိပြီး၊ ၄က်ဖျား၊တီဘီ၊ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်ရှိပြီး ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ ဒေသများနှင့် ဝေးကွာပါသည်။တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရော ဂါကျရောက်မှုတွင် ရှစ်လပိုင်းတွင် ကူးစက်မြန်ဝက်တုပ်ကွေး ရောဂါ များဖြစ်ပေါ်ခဲ့ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။လူကုန်ကူးမှုဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီးပေါ် တွင် တည်ရှိသဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဧယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးအန္တရာယ် နှင့်ရင်ဆိုင်နေရ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/	နိမ့်	

	ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	လက်မှုပညာကျွမ်းကျင်မှုနည်းပါး
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	မြင့်	နီးစပ်ရာဈေးများသို့ သွားရောက်ရောင်းချမှုများရှိ
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မရှိ	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	
၂၀	ကားသမား	မြင့်	
၂၁	အခြား		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်းသမားအများစု သည်လက်မှုပညာတတ်ကျွမ်းမှုနည်းပါးသဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ခက်ခဲစွာ ရုန်း ကန်နေရ၊ပွင့်လင်းရာသီများတွင် အခြားအရပ်ဒေသများသို့ သွားရောက်၍ ရွှေတွင်း လုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူများကို တွေ့ရှိရသည်။မူးယစ်ဆေးနှင့်ပါတ်သက်၍ လူငယ်များမှာဆေးစွဲပြီးအနာဂတ်ပျောက်နေသောလူငယ်များရှိပြီး၊ မူးယစ်ဆေးကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ၍ ရရှိနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဒုစရိုက်မှုများ များပြားလာနိုင်ပြီး ကျေးရွာများတို့ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။လွန်ခဲ့သော မိုးဦးကာလတွင် ကူးစက်မြန် ဝက်တုပ် ကွေးရောဂါကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိဝက်များ ကူးစက်ပြန့်ပွားပြီး သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	မီးလင်းရေး		၇		၇	ကျေးရွာမီးလင်းရေး		
၂	ဓမ္မစကြာ အဖွဲ့	၃		၃၂	၃၂	ဘာသာရေး		
၃	ကျောင်းအကျိုး ဆောင်	၂	၆	၄	၁၀	ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရေး		
၄	ရပ်မိရပ်ဖ	၂	၄		၄	လူမှုရေး		
၅	လူပျို/အပျို	၂	၂	၂	၄	လူမှုရေး		
၆	ဂေါပက	၃	၄		၄	လူမှုရေး		
၇	သမချေးငွေ	၁	၇		၇	ချေးငွေလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများမှာ ကြုံသလိုဖွဲ့စည်းထားပြီး စည်းလုံးမှုအားနည်း လျှက်ရှိသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဧယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊

အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကမ္ဘာအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ – UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရ၊အစိုးရ မဟုတ်သော အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၈	၁၂%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	–	–%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၂၂၂	၅၆%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၁၁၂	၂၈%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၃	၃%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၃၉၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ ၂၈.၅%ရှိကြောင်းတွေ့ရ သည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန့်စပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန္နစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ		၁၀၀၀	ရာသီအလိုက်	
၈	အခြား				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း(၃၈၃၂.၅)ဧကော ရှိသော်လည်း ၄င်းတို့အနက် (၁၀၀၀)ဧကကို သဘာဝချောင်းရေမှရရှိသော်လည်း ကျန်းဧကများမှာ မိုးရေကိုသာ အားကိုးစိုက်ပျိုးရသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နည်းသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဧယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအား စုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၂၈၃၂	တင်း	၇၀	၁၀၀	၈၅	၆	၁၀	မြင့်	လတ်	
မြေပဲ	၁၀၀	တင်း	၅၀	၈၀	၆၀	၂	၄	မြင့်	လတ်	
ပဲပုတ်	၅၀	တင်း	၅	၁၀	၈	၂	၄	မြင့်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စပါးစိုက်ဧက ၈၄၅.၄၅ ရှိသော်လည်း လုပ်သားရှားပါးစေး

မြင့်မှု၊ဓါတ်မြေဩာ ဈေးမြင့်မှု၊စပါးပေါ်ချိန် စပါးဈေး ကျဆင်းမှု တို့ကြောင့် အမြတ်ရရှိ မှု အလွန်နည်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၄)လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှါးရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	၁၀	-	-	-	-	-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၇၃	-	-	-	-		
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၂					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	၁၅					-	ရိတ်စက်အသုံးပြုနည်း
ခြွေလှေ့စက်	၉	-	-	-	-		
ရေစုပ်စက်	၂၃	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	၄၀						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း ရိတ်သိမ်းစက်၊ခြွေလှေ့စက်များကို ဝယ်ယူ အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များကို ဝယ်ယူနိုင်မှုမရှိသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ လယ်သမားအားလုံးငှားရမ်းသုံးစွဲနေရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩာ)	မြေဆီဩာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်ရန် မြေရိုင်းများမရှိပါ။

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေရင်းမြစ်	**စိုက်ပျိုးရေးကို နီးစပ်ရာချောင်းမြောင်းများမှ ရရှိပါသည်။**
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	**သဘာဝ မြေဆွေးများကိုသာ သုံးစွဲလျက်ရှိ**
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	**ဓါတု ပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးစွဲလျက်ရှိပြီး အော်ဂဲနစ်ဆေး များသုံးစွဲမှုမရှိ**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့်ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေလုပ်ငန်းများမှ ချေးယူရရှိ**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	**စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဗဟုသုတများ နည်းပါး**
သွင်းအားစုဈေးကွက်	**မျိုးပဲ၊ဓါတ်မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေး၊လယ်သုံးစက်ကိရိယာ**
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**စပါး၊ပဲ**
အခြား	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် ဓါတ်မြေဩဇာ ပိုးသတ်ဆေး များကို ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်စွာ ဝယ်ယူနေရပြီး မိမိတို့ထွက်ရှိသော စပါးနှင့် ကုန်ဈေးနှုန်း အချိုးမညီမျှမှုများကြောင့် တွက်ချေမကိုက်ဘဲ အမြတ်စွန်းနည်းပါးကြောင်းသိရှိရသည်။

(၂.၂.၁.၆)သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**မြေလွတ်မြေရိုင်းများ နည်းပါးသောကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းနည်း**
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**မြေဆီဩဇာမှာ အသင့်တင့်ကောင်းမွန်**
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	**စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးရရှိပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာနှင့်ဓါတ်မြေဩဇာများ အချိန်မီ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**လုပ်သားရှားပါးမှုကြောင်း အခြားဒေသမှ လုပ်သားများ ကို ငှားရမ်းသုံးစွဲရပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**နီးစပ်ရာ ချောင်းမြောင်းများမှ ရေအသင့်အတင့်ရရှိပါ သည်။**
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	**စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**လွန်ခဲ့သောနှစ်တွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်၍ စပါး ထွက် နှုန်းလျော့**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**ဒေသတွင်း ဈေးကွက်သာရှိပြီး ပြင်ပဈေးကွက်များနှင့် ချိတ် ဆက်နိုင်ခြင်းမရှိ**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**သက်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဌာနများနှ နည်းပညာအကူညီ များပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုအားနည်းပါသည်။**
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လယ်များတွင် လွန်ခဲ့သော ၂၀၁၅ တွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ခဲ့သောကြောင့် စပါးထွက်နှုန်းများစွာကျဆင်းခဲ့ပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပါတ် သက်သော နည်းပညာ ဗဟုသုတများနည်းပါးသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၂၄၆	၁၉၁၈	
နို့စားနွား	-	-	
မြင်း	၁	၁	
ကျွဲ	၁၄	၁၃၉	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်	-	-	
သိုး	-	-	

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ဝက်	၃၁၀	၁၀၅၇	
ကြက်	၃၄၅	၂၃၈၈	
ဘဲ	၁၆	၈၁	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွှန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေး ရေလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**စားကျက်မြေ သီးသန့်ထားရှိမှုမရှိပါ။**
ရေရရှိမှု	**ရေရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။**
ချေးငွေ	**မွေးမြူရေးအတွက် ချေးငွေရရှိခြင်းမရှိသေးပါ။**
သွင်းအားစုစျေးကွက်	**သွင်းအားစု စျေးကွက်အားနည်း**
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	**ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်အားနည်း**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုစျေးကွက်အသင့်သင့်ရှိ**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**မြေနေရာလုံလောက်မှုရှိ**
အခြား	**-**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**မွေးမြူရေးအတွက် ချေးငွေထုတ်ပေးခြင်း**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း**
အခြား	**-**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းမှ ထွက်ရှိသော စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်များ၊ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချရာတွင် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမှီခြင်းကြောင့် ရောင်းဝယ်ရာတွင် အဆင်မပြေမှုများရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ဘဏ်ချေးငွေများမရှိသော
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများရှိ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာအကူအညီများရရှိမှုနည်းပါး
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	စီးပွားဖြစ်အတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှုရှိပါ သည်။
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးအတွက် သီးသန့်ချေးငွေ ထုတ်ချေးမှုများ မရှိသေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁	-	-	-
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၂	-	၄	-
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး	-	-	-	-
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၄	-	၄	-
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၂		၂	
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-	၅	-	၅	

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး				
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	–	–	–	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	–	–	–	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)	၂			
၁၃	ပညာရေး	၂၀			
၁၄	ကျန်းမာရေး	–		–	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	–	–	–	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြ ပြီး အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါ သည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အသေးစားစက်မှု လုပ်ငန်း	**အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဆောင် ရွက်**
ချေးငွေ	**အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက် ချေးငွေရရှိရေး ချိတ်ဆက်**
ထုတ်ကုန်	**ထုတ်ကုန်များအား ဈေးကွက်များရှာဖွေချိတ်ဆက်ရန်**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်မွေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသေးစား စက်မှု လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ပံ့ပိုးပေးရန်နှင့် အတိုးနှုန်းသက်သာသောချေးငွေလုပ်ငန်း များဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ထုတ်ကုန်များအား ဈေးကွက် ရှာဖွေချိတ ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာ	အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်နည်းပညာ
ချေးငွေလိုအပ်ခြင်း	လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်ချေးငွေလိုအပ်
ဈေးကွက်	ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိပညာမရှိခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်မွေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက်SME **ကဲ့သို့သော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နည်းပညာ၊ငွေကြေး၊ဈေး ကွက်ဆိုင်ရာ အသိပညာ များမှာ အခက်ခဲတစ်ရပ်အဖြစ် တွေ့ရှိရသည်။**

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၉၀							-	-	-
၂	**ရွှေ့ပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-				၅၆	၄၁	၉၇	-	-	-
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ					၁		၁			
	၆ လ အထိ					၁၅	၁၂	၂၇			
	၁၂ လ အထိ					၇	၄	၁၁			
	၁၂ လ အထက်					၃၃	၂၅	၅၈			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝင်ငွေနှင့် အလုပ်ကိုင်အတွက် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စုမှာ ရွာ၏၄၂.၅%ရှိသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	၂၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်အများစုမှာ ပိုကောင်းမွန်သော အလုပ်ကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရရှိရန် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၁၀	၇%		လတ်	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၁၉	၉.၅%	-	-	-
	- ဘဏ်	၃၆	၁၈%	-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂၂	၁၁%	-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊	၇၇	၃၈.၅%	-	-	-

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေအားမှီခိုနေသော အိမ် ထောင်စုမှာ ၇%သာရှိပြီး ငွေကြေးများအား နီးစပ်ရာ ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်လူကြုံတို့ ဖြင့်ပေးပို့လျက်ရှိသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး၊ ခြေလျင်	
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သားငါး	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ကြမ်းခင်း၊သက်ကယ် မိုး	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဈေးမှာ ကျေးရွာတွင်းတည်ရှိပြီး ရောင်းချသော ကုန်စည် အမျိုးအစားများမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်သားငါးများကို ရောင်းချလျှက်ရှိပြီး ဈေး အဆောက်အဦးအများစုမှာ ကြမ်းခင်း၊သက်ငယ်မိုးများဖြစ်သည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သ မချေးငွေ)	ငွေ	၁ လပိုင်း	၂၅ပြား	ပုံစံ(၇)	လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)ရှိမှချေးငွေရ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					
အခြား	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသားအများစုသည် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်တွင် ချေးယူနေရပြီး၊ငွေတိုးချေးသူများထံတွင် ချေးယူရာတွင် အတိုးများစွားပေးရလျှက်ရှိပြီးကာလရှည်ချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်လျှက်ရှိ သည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	လတ်	ဓါတ်မြေဩဇာအလွန်ကျွံသုံး ခြင်း
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	
ရေရင်းမြစ်	လတ်	
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	ရှော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်း
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဓါတ်မြေဩဇာ အလွန်ကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီဩဇာ အရည်အသွေးများကျဆင်းလာပြီး ဖျက်ပိုးများလည်း ပိုမိုများပြားလာ၊ရှော့တိုက်ငါးဖမ်း မှုများကြောင့် ငါးမျိုးစိတ်များ မျိုးတုန်းပျောက်ကွယ်နိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါ သည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	၅	၃၆	၄၁	
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၄၉	၁၆	၆၅	
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၀၆	၁၂၅	၂၃၁	
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၃၇	၄၇၇	၁၀၁၄	
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၄၄	၁၄၉	၂၉၃	
အထက်တန်းပညာရေး	၁၈	၄၀	၅၈	

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၁	၃၅	၅၆	
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၈၈၀**	**၈၇၈**	**၁၇၅၈**	

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း စာမတတ်သူနည်းပါးပြီး အများစုမှာ စာ တတ်မြောက်ကြပြီး အထက်တန်းပြီးဆုံးသူနှင့်ဘွဲ့ရသူဦးရေမှာ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၁၆%ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၉၂	၉၀	၁၈၂	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၇၈	၁၅၃	၃၃၁	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)				
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁၈	၄၀	၅၈	

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းနေအရွယ် ကျောင်းတက်နှုန်းတွင်း ကျားဦးရေမှာ မ ဦးရေ ထက်များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်း
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	(ရွာတွင်း)	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	စက်ဘီး၊ ခြေလျင်	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၂၁၀'×၂၆'×၁၈' (၁)ဆောင်	၁၄၀'×၁၁၀'×၂၃' ၁၄၀'×၁၁၀'×၂၃' (၂)ဆောင်
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း	သွပ်မိုး၊အုတ်၊ ကွန်ကရစ်	သွပ်မိုး၊အုတ်၊ ကွန်ကရစ်

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်း		
အရည်အသွေး						
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလေ ောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ						
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	ဆန်ပြုတ်၊ ကြာဇံ တစ်နှစ်(၃)ကြိမ်			ဆန်ပြုတ်၊ သာကူ တစ်နှစ်(၃)ကြိမ်		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၃	၃	၆	-	၆	၆
ကျေးရွာခန့်	-	-	-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းသည် လူနေအိမ်များကြားတွင် တည်ရှိသဖြင့် မီးဘေးအန္တရယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် လုံခြုံမှုရှိစေရန်တံတိုင်းကာရန်သင့်ပါသည်။ကျောင်းတွင်သောက်သုံးရေနှင့် အိမ်သာကောင်းမွန်သော်လည်း သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများနှင့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများလုံလောက်ခြင်းမရှိ၊မူကြို့ကျောင်းဆောင်လည်း ဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	(၁၂)ဦး(ကျား၃+မ၉)
တပည့် - ဆရာ အချိုး	
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မူလတန်းကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ လုံလောက်မှုရှိပါသည်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှုမရှိ
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ	ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက် လှမ်းမီမှုမရှိ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလကအင်းကုန်းတွင် လယ်/ပြ(၆)ဦး၊လယ်(၂) ၂ ဦး၊မူပြ (၃)ဦး၊စုစုပေါင်း(၁၁)ဦးရှိသည်။လယ်တွင် ကျောင်းသားနှင့်ဆရာအချိုး၁:၃၉၊မူတွင် ၁:၂၀ ရှိသည်။ မူလတန်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။မသန်စွမ်းသူမရှိပါ။ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာ ရေးကိရိယာ မလုံလောက်ပါ။ ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင် မှုမရှိပါ။ အားကစား ဆိုင်ရာပစ္စည်း လိုအပ်သည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

၎ယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

စဉ်	*ရောဂါ*	*ပျံနှံမှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ		*နိမ့်*		*သောက်သုံးရေသန့်ရှင်းမှုအားနည်း*
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	*မြင့်*			*ခြင်းပေါင်ဖွားမှုများ*
၃	ငှက်ဖျား	*မြင့်*			*ခြင်းပေါင်ဖွားမှုများ*
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ			*မရှိ*	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		*နိမ့်*		HIV *ရှိသူအနည်းငယ်တွေ့*
၆	တီဘီ	*မြင့်*			*အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှကူး*
၇	ဆီးချို	*မြင့်*			*ဓာတုပစ္စည်းများဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း*
၈	သွေးတိုး	*မြင့်*			*ကျန်းမားရေးအသိအားနည်းခြင်း*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	*မြင့်*			
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		*နိမ့်*		
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			*မရှိ*	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကူးစက်ရောဂါများဖြစ်သော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောသွေးလွန် တုပ်ကွေးငှက်ဖျားရောဂါများမှာ သာမာန်သာဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အသည်းရောဂါ(ဘီစီ၊HIV) ရောဂါရှိသူ အနည်းငယ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ		
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်သွေး၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	ရှိ		*အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအနည်းငယ်ဖြစ်ပွား*
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	ရှိ		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	*ရှိ*		*ပ- ၉၀၊ ခ-၈၀*
၆	အခြားစုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	*ရှိ*		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	*ရှိ*		
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		*မရှိ*	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဆုတ်ရောဂါ၊အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါများအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများမရှိသေး၊အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်အနည်းငယ်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)**	**အခန်း/ ကုတင် (လုံလော က်မှုရှိ /မရှိ)**	**ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ**	**ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)**	**မှတ်ချက်**
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ရွာတွင်း	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- ၁ သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) - ကြီးကြပ် (၂) - တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	မလုံလောက်မှု	ကျန်း မာရေး ဆေး ခန်း တွင် ကုတင်၊ ဆေး ဝါးလုံ လောက် မှုမရှိ
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	နန့်မွန်း		ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	မလုံလောက်	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	မိုးညှင်း		ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ -	မရှိ	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ-ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-မရှိ ဆေးဝါး-မရှိ သိုလှောင်ပုံစနစ်-မရှိ အအေးခန်းစနစ်-မရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်း ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း လူနာများ အတွက်ကုတင်၊ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော ပစ္စည်းများလုံလောက်မှုမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၅၉	ကောင်း	√	√	√	-
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)	၆	-	-	-	-	-
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၂၂၃	ကောင်း	√	√	√	-
ကန်	-	-	-	-	-	-
မြစ်/ချောင်း	၁	ကောင်း	-	-	-	-
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	-
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း			-	-	-	-

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
အခြား	–	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြဓမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများသည် ရေအရင်းမြစ်ကောင်းမွန် သော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေခန်းခြောက်မှု အနည်းငယ်ရှိသည်။ချောင်းရေနှင့်စိမ့်စမ်း ရေသွယ်များမှာ သောက်သုံးရန်အသုံးပြုခြင်းမရှိပါ။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၃၉၀	အိမ်ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲလျက်ရှိ
ကျင်းအိမ်သာ	–	
မြေပေါ် အိမ်သာ	–	
တောထိုင်	–	
စုစုပေါင်း	**၃၉၀**	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါးမှာ ယင်လုံအိမ်သာများသုံးစွဲလျက်ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု		*မရှိ*	***အမျိုးသမီးများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိ***
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်	*ရှိ*		

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
	အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု			
၇	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		မရှိ	-
၈	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**		မရှိ	-
၉	အခြား (ရှိလျှင်)		မရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိ သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင် ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး			√	၂ မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး				
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၂	ဆိုး	၂၀၀၉ နှစ်		√	၁.၆မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး လမ်းဆိုး

ပါသည်။ချဉ်းကပ်လမ်းမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် လမ်းဆိုးပြီး သွား လာရခက်ခဲလျှက်ရှိပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား				-	√
ကြိုးတံတား					√
ရေပြွန်					
အခြား(သစ်သား)	၁၈၀'×၉'×၆'				√

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သဘော်ဘာ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေသမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၃	၅၄	၁၉၅	၃၄၁	၁၇	၂၈	-	၂၈၁

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကား၊ဆိုင်ကယ်နှင့်ထော်လာကျီ များကို အသုံးပြုလျှက်ရှိသည်။ကျေးရွာရှိ ချဉ်းကပ်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုး ရာသီတွင် သွားလာခက်ခဲပါသည်။ရွာတွင်းလမ်းမှာလည်း မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၆၉	သင့်	ရှိ
ဆိုလာစနစ်	၃၅	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၁	သင့်	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၇	သင့်	
လေစွမ်းအင်	-	-	-
ဇီဝလောင်စာ	-	-	-
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း အိမ်ထောင်စု ၂၀၀ ရှိရာ မဟာဓါတ်အားလိုင်း သွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု ၁၁၃ သာရှိပြီး ကျန်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများ မှာ ဓါတ်အားလိုင်း တပ်ဆင်အသုံးပြုလိုသော်လည်း ကျေးရွာလျှပ်စစ်ပြီး ကော်မတီ၏ ငွေကြေးကန့်သတ်ချက်များကြောင့် တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်မှုမရှိပဲ ဆိုလာများကိုသည် အသုံးပြု နေရသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဖြိုလ်တုစလောင်း	အခြား

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဖြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၇၆၉	၆၃	၁၉၆	၁၃၇	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်အမျှရရှိနိုင်ပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	မရှိ
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လူငယ်အများစုမှာ စာဖတ်မှုအားနည်းပြီး လူမှုရေး၊ဘာသာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရ ပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးရဲခစန်းမှာနန်းမားရဲစခန်းဖြစ်
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးရဲစခန်းမှာ နန့်မွန်းတွင်တည်ရှိပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	မရှိ	မရှိ	ရှိ	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်း မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ဖွယ်အခြေအနေရှိ နေပြီး အခြားမူခင်းများမှာ သာမန်ဖြစ်စဉ်မျှသာရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီးရောင်းချနိုင်သည်။ စပါး၊ နှမ်း၊မြေပဲ၊ ပဲငပိ တို့ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး၊ သီးနှံ စိုက်ပျိုးမှုအား လွန်စွာအထောက်အကူဖြစ်စေပေသည်။ နတ်မောက်ကန် ကျေးရွာမှ စိုက် ပျိုးသော စပါးမှာ ထိုဒေသ တစ်ဝိုက်နှင့် မိုးညှင်းမြို့နယ် အထိ ပါတင်ပို့ရောင်းချနိုင် သည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	နတ်မောက်ကန်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီးလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရ ပွင့်လင်းရာသီများတွင် သွားလာရလွယ်ကူချောမွေ့ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိပါသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအတော်အသင့်ရှိပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောနည်းပညာများ ပို့ချပေးခြင်းသည်လည်း စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းအတွက်အကူအညီရရှိစေနိုင်ပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင် တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက် များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ် ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်းမိုးညှင်းမြို့နယ်ဆေးရုံကြီးများသို့ သွား ရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာ သည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ်သုတ၊ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အားတီဗွီဖန် သားပြင်မှကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းစသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးလာရေးအတွက် အထောက် အကူ ပြုနေသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတား စိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိ ရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်အား ပြိုင်မှုအချို့ ရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင် ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်းငယ်အားနည်း ကြောင်း တွေ့ ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ် မြေရိုင်း များ ထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ် မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာ နနှင့် ဆေးပေးခန်းမရှိသောကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် အခြားဒေသသို့မိုးညှင်းမြို့နယ် ဆေးရုံသို့) သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁						
	• ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်း • ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများနည်းခြင်း • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း	• အလုပ်လုပ်နိုင်သောအင်အားရှိခြင်း • တက်ကြွစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း	• စက်မှုလက်မှုပညာတတ်မြောက်မှုနည်းခြင်း • သက်မွေးဆိုင်ရာပညာသင်တန်းများတက်ရောက်ရန် လက်လှမ်းမမီခြင်း • မိရိုးဖလာလယ်ယာလုပ်ငန်းကိုသာလုပ်ကိုင်တတ်ကြခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများပို့ချပေးရန် တောင်းခံခြင်း • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေး ခြင်း	- သက်ဆိုင်ရာအစိုးရ ဌာနမှ သက်မွေးဆိုင်ရာပညာရပ်သင်တန်းများကို ကျေးရွာအုပ်စုလိုက်သင်တန်းပေး ခြင်း
၂						

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ချေးငွေလိုအပ်ခြင်း	• လက်လုပ်၊လက်စားများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေမရရှိခြင်း • ငွေတိုးချေးသူထံမှချေးယူနေရ ခြင်း	• ချေးယူထားသောငွေကြေးပမာဏကို သတ်မှတ်ကာလအတွင်းဆပ်နိုင်ခြင်း	• ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ချေးယူရာတွင် အတိုးများစွာပေးရ ခြင်း • လက်လုပ်၊ လက်စားများအတွက် အစိုးရဘဏ်၊အတိုးနှုန်းသက်သာသော ပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသေး ခြင်း	• အစိုးရ ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေများ လျှောက်ထားတောင်းခံခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာသောပုဂ္ဂလိကချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	○ အစိုးရ၊ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေလုပ်ငန်းများ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း ○ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန မှ ဆင်းရဲသားများ အတွက် မြစိမ်းရောင် ကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေများ တောင်းခံလျှောက်ထားခြင်း
၃						
	• မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကျဆင်းလာ ခြင်း	• ခါတ်မြေဩဇာ အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ခါတုပိုးသတ်ဆေးများသုံးစွဲ ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေး ဌာနရှိခြင်း • လယ်ယာမြေများရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေး ဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်မှုအား	• စိုက်ပျိုရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတများ တိုးပွားလာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ	–စိုက်ပျိုရေးနည်းပညာ များတိုးတက်လာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		• စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း • မြေဆွေးများ မချနိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိ ခြင်း	နည်းခြင်း • ဓါတ်မြေဩဇာကို သတ်မှတ်နှုန်းထား အတိုင်းမသုံးကြခြင်း • ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများလာခြင်း	ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစာအုပ်များရှာဖွေဖတ်ရှုခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများဖြန့်ဝေပေး ရေး • ဓါ ရာဗဟုသုတများတိုးပွားလာစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာစာအုပ်များရှာဖွေဖတ်ရှုခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာ	–စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					များဖြန့်ဝေပေး ရေး • ခါတ်မြေဩဇာယများကိုစနစ်တကျသုံးစွဲခြင်း	
၄	• စပါးများအလေအလွင့်များပြားခြင်း	• အချိန်မှီ မရိတ် သိမ်းနိုင်ခြင်း • ရိတ်သိမ်းချိန်မိုးရွာသွန်းမှုများလာ ခြင်း	• စပါးစိုက်ခင်းများရှိခြင်း • လယ်ယာလုပ်သားအနည်းငယ်ရှိခြင်း • ခြွေလှေ့စက်များရှိခြင်း	• လယ်ယာလုပ်သားရှားပါး ခြင်း • ရိတ်သိမ်းစရိတ်ကြီးမားခြင်း • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ မရှိခြင်း • ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း	• အချိန်မှီရိတ်သိမ်းခြင်း • မိုးလေဝသဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက် များနေ့စဉ်ရယူ ခြင်း • ရက်တိုစပါးမျိုးများစိုက်ပျိုးခြင်း • ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးရေးကိရိယာများအသုံးပြုရိတ်သိမ်းခြင်း	– ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် များအစိုးရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း – စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၅	• တောင်သူများအထွက်နှုန်း	• စိုက်ပျိုးစရိတ်များမြင့်မားခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးထွက်များရှိ ခြင်း	• လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ များ	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာဗဟုသုတများ	▪ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန မှ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	နည်းပါးခြင်း	• စျေးကွက်နှင့်ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါး ခြင်း • ကုန်သည်များမှ စျေးနိမ့်ဝယ်ယူ ခြင်း • စျေးကွက်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတနည်းပါး ခြင်း • ကုန်ချောမထုတ်နိုင်ခြင်း	• လူသားအရင်းအမြစ်များရှိခြင်း	အရည်အသွေးနိမ့်ကျ ပျက်စီးမှုများ၍ မကြာခဏပြုပြင်ရခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများစျေးနှုန်းကြီးမားခြင်း • ကုန်စည်အဝယ်ဒိုင်များမရှိခြင်း	တိုးတက်လာခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ စျေးကွက်နှင့်စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို အစိုးရမှ ထိန်းညှိပေးရေး • ခိုင်မာသော စျေးကွက်များဖော်ဆောင်ပေးရေး	နည်းပညာများသင်တန်းပေးခြင်း ▪ ကုန်ချောအဆင့်ထိထုတ်လုပ်နိုင်ရန် နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးခြင်း ▪ အဝယ်ဒိုင်များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၇						

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်း များအရည် အသွေးနိမ့်ကျခြင်း	• တရုတ်နိုင်ငံ ထုတ်စက်ပစ္စည်းများဖြစ်ခြင်း • ရေရှည်အသုံးမပြုရခြင်း • စက်ပစ္စည်းများအားထိန်းသိမ်းရန်နည်းပညာအားနည်းခြင်း	• စက်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရန် ငွေကြေးအသင့်အတင့် ရှိခြင်း • စက်ပစ္စည်းများအသုံးပြုလိုကြခြင်း • စက်ပစ္စည်းများအသုံးပြု ပါကအလုပ်တွင်ကျယ်ခြင်း • အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း	• မကြာခဏပျက်စီး၍ပြုပြင်စရိတ်များပိုမို သုံးစွဲရခြင်း • အပိုပစ္စည်းများစျေးနှုန်းကြီးမားခြင်း	• အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြီးခိုင်ခံ့သော လယ်ယာသုံးစက်ပစ္စည်းများအသုံးပြုနိုင်ရန် စိုက် ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စက်မှု ဝန်ကြီး ဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ကရိယာများအား အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း	• အဆင့်မှီသော စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ကိရိယာများ အသုံးပြုနိုင်ရန် အစိုးရက စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးအရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးခြင်း
၈						
	• မီးဘေးအန္တရယ်ကာကွယ်နိုင်မှု	• မီးသတ်ကားမရှိ ခြင်း • ကြိုတင်ကာကွယ်	• လူထုအင်အားရှိခြင်း	• မီးသတ်ယာဉ် ဝယ်ယူရန် ငွေ	• မီးသတ်ယာဉ် အသုံးပြုနိုင်ရန် အစိုး	• မီးဘေးဆိုင်ရာ ပညာပေးဟောပြောပွဲများပြု

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	အားနည်းခြင်း	ရေး စနစ်မရှိခြင်း • မီးဘေးနှင့်ပတ်သက်၍အသိပညာနည်းခြင်း	•မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်လိုကြခြင်း •မီးသတ်ယာဉ်ထားရန်မြေနေရာရှိခြင်း	ကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း •နည်းပညာမရှိခြင်း •မီးသတ်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုနည်းပါးခြင်း	ရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • မီးဘေးကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးရေး • အရန်မီးသတ်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်း	လုပ်ပေးခြင်း • ရွာမှလူငယ်များအား အရန်မီးသတ် တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပေးရေး • မီးသတ်ကားရရှိရန် အစိုးရထံတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း
	• သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း	• ရေလျှောင်ကန်သေးခြင်း • အပူချိန်မြင့်မားလာခြင်း • ရေလျှောင်ကန်တစ်ခုအား နှစ်ရှာပေါင်းအသုံးပြုနေရခြင်း	•စိမ့်စမ်းရေသွယ်ရေးစနစ်ရှိခြင်း •စိမ့်စမ်းရေရှိခြင်း •ရေပိုက်များသွယ်တန်းထားပြီးခြင်း	•ရေလျှောင်ကန်အသစ်တည်ဆောက်ရန်ငွေကြေးမရှိခြင်း •ရေသွယ်စနစ်၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း	• ရေလျှောင်ကန်အသစ်တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရေသွယ်ရေး နည်းပညာများ အကူညီတောင်းခံဖြေရှင်းခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီး ဌာန တွင် ရေလျှောင်ကန်တည်ဆောက်ရန် ဘတ်ဂျက်တင်ပြတောင်းခံ ခြင်း • ကျေးရွာလူထုမှ ငွေကြေးအကုန်ကျခံတည်ဆောက်ခြင်း • နည်းပညာများ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန တွင် တင်ပြတောင်းခံ ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					• ကျေးရွာလူထုမှ လုပ်အားကူညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	
	• ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း တွင် ဆေး ပစ္စည်းများမလုံလောက်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာန မှပံ့ပိုးပေးမှုအား နည်းခြင်း	• ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းရှိ ခြင်း • သားဖွားဆရာမ ရှိခြင်း	• ကျန်းမာရေး ဌာနမှ ထောက်ပံ့မှုနည်းခြင်း • လူအများ ဆေးကုသရာတွင် ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်း • ကုတင်များမလုံလောက် ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာန တွင် ဆေးပစ္စည်း များ တင်ပြ တောင်းခံခြင်း • NGO များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန တွင် ဆေးပစ္စည်းများ တင်ပြတောင်းခံခြင်း
	• B.C ပိုးအဖြစ်များလာခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲခြင်း • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတနည်းခြင်း • ရောဂါရှိသူထံမှ ကူးစက်ပျံ့ပွား ခြင်း	• ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းရှိ ခြင်း • ကာကွယ်ဆေးများဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း • ကြိုတင်ကာကွယ်ရနိုင်ခြင်း	• ရောဂါ ကာကွယ်ရေးဆေးထိုးနှံပေးမှုမရှိသေးခြင်း • ရွာသားများ ဝယ်ယူထိုးနှံနိုင်ရန် ငွေကြေး	• ငွေကြေး တတ်နိုင်ပါက ဝယ်ယူ ထိုးနှံကာကွယ် ခြင်း • ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုး အစီအစဉ်များပြု	• သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုး အစီအစဉ်များပြုလုပ်ပေးရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • B.C ပိုးနှင့်ပါတ်သက် သောဆေးပညာ အသိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		• ကာကွယ်ဆေးမထိုးခြင်း • ရောဂါဖြစ်ပွားသည်ကိုသိရှိနိုင်ရန်ဆေးမစစ်ကြခြင်း		မတတ်နိုင်ကြခြင်း	လုပ်ပေးရန်တင် ပြတောင်းခံခြင်း	ပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း
	• မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများပြားလာခြင်း	• အလွယ်တကူ ရရှိခြင်း • အလုပ်ကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါး ခြင်း • ဆေးစွဲသူများနှင့် ပေါင်းသင်းမိခြင်း	• ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများရှိ ခြင်း • ဆေးဖြတ်လိုစိတ်ရှိကြခြင်း • ဆေးဖြတ်ဌာနများရှိခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်မှုမရှိ ခြင်း • ရောင်းချသူများပြားခြင်း • တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်း ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ထိရောက်စွာ တားဆီးနှိမ်နှင်းပေး ခြင်း • ရပ်ရွာလူထုမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ရောင်းချသူများ အားပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ် များချမှတ်ပေးရေး • မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေး ခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရန်ဌာနဆိုင်ရာမှထိရောက်စွာ တားဆီးနှိမ်နှင်းပေးခြင်း • ရွာတွင်းမူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း • သတင်းအချက်အလက်များပေးပို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ဆေးစွဲလူငယ်များအား စနစ်တကျဆေးဖြတ်စခန်းများတွင်ဖြတ်ပေး ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	• စာကြည့်တိုက် မရှိခြင်း • စာဖတ်ခြင်း အလေ့ အားနည်း ခြင်း • စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင် မှုအားနည်းခြင်း	• စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ရန်မြေ နေရာရှိခြင်း • ငွေကြေးအနည်း ငယ်ရှိခြင်း • လုပ်အားကူညီ နိုင်ခြင်း	• ဗဟုသုတဖြစ် စာအုပ်စာပေ များမရှိခြင်း • စာဖတ်ရန် စိတ်ဝင်စားမှု နည်းခြင်း	• စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ပေး ခြင်း • စာအုပ် အလှူရှင် များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေဗဟုသုတ တိုးပွားလာစေရေး • လူအများ စိတ်ဝင် စား ဗဟုသုတဖြစ် စာအုပ်စာပေ များမရှိခြင်း • စာဖတ်ရန် စိတ်ဝင်စားမှု နည်းခြင်း စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ပေး ခြင်း • စာအုပ် အလှူရှင် များနှင့် ချိတ်ဆက်	• ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ် ထ စာကြည့်တိုက်တည် ဆောက်ပေးခြင်း • ပြင်ပမှ စာအုပ်အလှူရှင် များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • စာပေဟောပြောပွဲများပြု လုပ်ကျင်းပပေးရေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					ဆောင်ရွက်ခြင်း • စာပေဗဟုသုတ တိုးပွားလာစေရေး • လူအများ စိတ်ဝင်စား ဗဟုသုတ ဖြစ်သော စာအုပ်များထားရှိရေး	
	• မူကြိုအရွယ် ကလေးများ ပညာမသင်ကြားရခြင်း •	• မူကြိုကျောင်းမရှိသေးခြင်း • မူကြိုကျောင်း ဆောက်လုပ်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• မြေနေရာရှိခြင်း • မူကြိုအရွယ် ကလေးများအလုံလောက်ရှိ ခြင်း • လုပ်အားကူညီပေးနိုင်ခြင်း • သဲကျောက်များရှိခြင်း • မူကြိုသင်ကြားရေးဆရာမမရှိ ခြင်း	• ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ အလယ် တန်းကျောင်း ဆောင်ဆောက် လုပ်နေရသ ဖြင့် ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုမရှိခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များမရှိခြင်း	• ပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံ ခြင်း • အလှူရှင်များ ရှာဖွေချိတ်ဆက် ဆောက်လုပ်ပေး ခြင်း	• မူကြိုကျောင်းဆောက် လုပ်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပညာရေးဌာနတွင် ဘတ် ဂျက်တင်ပြတောင်းခံ ခြင်း • ကျောင်းကော်မတီဝင်များနှင့်ရပ်မိရပ်ဖတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
	• သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများမလုံ	• ပညာရေးဌာနမှ ပြည့်စုံစွာချထား	• ကျောင်းသား၊သူများရှိခြင်း	• သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများ	• သက်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတရေး	• ပညာရေးဌာနတွင် သင်ထောက်ဆိုင်ရာ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	လောက်ခြင်း	ပေးမှုမရှိခြင်း • ရပ်ရွာအနေဖြင့် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မှုအား နည်းခြင်း • ပရိဘောဂပစ္စည်းများ မလုံလောက် ခြင်း	• စာသင်ခန်းများ လုံလောက်စွာ ရှိခြင်း • ဆရာ၊မ များရှိ ခြင်း	မလုံလောက် သဖြင့် သင်ကြားရေးတွင် ထိရောက်မှု အားနည်းခြင်း • စာသင်ခုံများ မလုံလောက် သဖြင့် ပူးကပ် ထိုင်ရသော ကြောင့် ကျောင်းသား များစာတွင် အာရုံစိုက်မှု လျော့နည်း ခြင်း • ကျေးရွာမှ ဖြည့်ဆည်းပေး ရန် ငွေကြေး မတတ်နိုင် ခြင်း	ဌာနတွင် သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများတင်ပြ တောင်းခံခြင်း • ရွာမှ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်များ ကို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေး ခြင်း	ပစ္စည်းများတင်ပြ တောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ ရှိလာပါက ကျောင်း ကော်မတီနှင့်ရပ်မိရပ်ဖတို့ ပူးပေါင်းဖြည့်ဆည်းပေး ခြင်း
	• အဖွဲ့စည်း ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအတွေ့အကြုံ	• စုစည်းမှုအား ကောင်းသော	• အဖွဲ့စည်းဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ	• အဖွဲ့စည်းဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာဗဟုသုတ	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အဖွဲ့စည်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	အားနည်းခြင်း	နည်းပါးခြင်း • ပြင်ပ ဖွဲ့စည်းများ နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း	အဖွဲ့စည်းများပေါ်ပေါက်လာစေကြခြင်း •ရွာလူထုမှ တက်ကြွစွာပါဝင်နိုင် ခြင်း	ပညာရပ်များလက်လှမ်းမမီခြင်း •ရွာလူထုပါဝင်မှုအားနည်းခြင်း	တိုးပွားစေခြင်း • စနစ်ကျသော အဖွဲ့စည်းများပေါ်ပေါက်လာအောင် ဖွဲ့စည်းခြင်း • ရပ်ရွာလူထုမှ ပိုမို ပါဝင်လာစေရန် အသိပညာပေး ခြင်း	ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းပေးခြင်း • အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများပေးခြင်း
	• ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အတွက် အိမ်ယာလိုအပ်ခြင်း	• ဝန်ထမ်းများသည် ရပ်ဝေးမှဖြစ်ခြင်း • စာသင်ဆောင်များတွင်ဖြစ်သလို နေထိုင်ရခြင်း • ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများမရှိသေးခြင်း • ဝန်ထမ်းအိမ်ယာရှိပါက သင်ကြားရေးပိုမို ထိရောက်နိုင်ခြင်း	•ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာရှိခြင်း •လုပ်အားဖြင့် ကူညီနိုင်ခြင်း	•ဝန်ထမ်းအိမ် ယာဆောက်လုပ်ပေးရန် ကျေးရွာအနေဖြင့် မတတ်နိုင်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာ ပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ပညာရေးဝန်ထမ်း အိမ် ယာဆောက်လုပ်ပေးရန် ပညာရေးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်ရှိလာပါရပ်မိရပ်ဖ များနှင့် ပူးပေါင်းဆောက်လုပ်ပေး ခြင်း
	• စာသင်ကျောင်း	• သံဆူးကြိုး အ	•မြေနေရာများ	•ပိုမိုကောင်းမွန်	• ကျေးရွာမှ ငွေ	• ကျေးရွာတွင် ငွေကြေး

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	ခြံစည်းရိုးမလုံခြုံခြင်း	နည်းငယ်သာကာရံထားခြင်း • အပြင်လူများအလွယ်တကူဝင်ရောက်နိုင်ခြင်း • လုံခြုံသော တံတိုင်းကာရံမှု မရှိခြင်း	ရှင်းလင်းထားရှိခြင်း • ကျေးရွာမှလုပ်အားရှိခြင်း • ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း	သောခြံစည်းရိုးပြုလုပ်ပေးရန် ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း • ကျောင်းခြံ စည်းရိုးမလုံခြုံ သည့်အတွက် ဆရာ၊ဆရာမ များစိုးရိမ်မှုဖြစ် ခြင်း	ကြေးကောက်ခံတည်ဆောက်ခြင်း • အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ပညာရေးဌာနတွင် ဘတ်ဂျက်ငွေ တင် ပြတောင်းခံခြင်း	ကောက်ခံပြီး လုံခြုံမှုရှိ သော တံတိုင်းတည်ဆောက်ပေးရေး • ပညာရေးဌာန၊အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တံတိုင်းတည်ဆောက်ကာရံပေးရေး
	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • မိုးများ၍ ပျက်စီးခြင်း • ကျေးရွာလုပ်အားဖြင့် ပြုပြင်သော်လည်း အားလုံးပြီးစီးရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• သဲကျောက်များရှိခြင်း • ကားများရှိခြင်း • လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း • ပြုပြင်ရန်လမ်းအရှည်ရှိခြင်း • ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း	• ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း • နည်းပညာအားနည်းခြင်း	• ရွာတွင်းလမ်း အားပြုပြင်ပေး ရန် • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရပ်ရွာလူထု အလှူရှင်များနှင့်ပူးပေါင်းပြုပြင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း
	• ကျေးရွာခန်းမရှိ ခြင်း	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆွေးနွေးပွဲ	• မြေနေရာရှိခြင်း • လုပ်အားရှိ ခြင်း	• ငွေကြေးမလုံလောက်ခြင်း	• ကျေးရွာခန်းမ တည်ဆောက်နိုင် ရန်	• သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် ကျေးရွာ ခန်းမ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		များအား ဘာသာရေးအဆောက်အဦတွင် ကျင်းပနေ ရခြင်း • ဘာသာရေးနေ့များနှင့်တိုက်ဆိုင်ပါက အစည်းအဝေးကျင်းပရန် နေရာမရှိခြင်း	• ငွေကြေးအနည်းငယ်ရှိခြင်း		ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်း • ရပ်ရွာအင်အားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်း • ရပ်ရွာမှလုပ်အားများဖြင့်ပါဝင်ကူညီဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	တည်ဆောက်နိုင်ရန်ဘတ်ဂျက်တင်ပြတောင်းခံခြင်း • အလှူရှင်များရှိလာပါက ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းတည်ဆောက်ခြင်း • ရပ်ရွာမှ ငွေကြေးထည့်ဝင်တည်ဆောက်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက နတ်မောက်ကန်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊